

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Egodokumentika	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas: gilinti žinias apie ego-dokumentų tyrimų problematiką, teorines prieigas ir metodologiją, ugdyti gebėjimus vykdyti ego-dokumentų kilmės, raidos, istorinės tipologijos tyrimus taikant komunikacijos ir informacijos bei tarpdalykinius metodus.

Dalyko turinys: egodokumento (toliau – ED) samprata, santykis su memuaristika, biografistika, epistolarika, intymiaja raštija. Asmeninis ir dalykinis dokumentas. Asmenybės ir kolektyvinio tapatumo santykio problema egodokumentikoje. Egodokumentinis pranešimas kaip medija. Egodokumentų tyrimų metodologija. James'o S. Amelango amatininkų autobiografijos. Jacobo Presserio autobiografinė gyvenimo istorijų (*life writing*) ir egodokumentikos dalyvaujant „pirmajam asmeniui“ (aš) koncepcija. Winfriedo Schulze's *savęs paliudijimo* (Selbstzeugnisse) konceptas. ED tyrimai Šveicarijoje (Kaspar von Greyerz), Olandijoje (Rudolfas Dekkeris ir Arianne Baggerman), Lenkijoje (Stanisław Roszak), Čekijoje (Milosz Reznik). ED kaip raštija privačioje erdvėje (*Ecrits du for privé*) ir jų tyrimai Prancūzijoje (François-Joseph Ruggiu, J.-P. Bardet, E. Arnoul). Socialinės autonomijos teorija (Madeleine Foissil). Philippe'o Lejeune'o „autobiografinio pakto“ teorija. ED tyrimai Didžiojoje Britanijoje ir JAV. ED kaip įrankis valstybės ir visuomenės raidos interpretacijoms *tapatumų, privataus gyvenimo, atminties kultūros, senosios raštijos, knygos kultūros, emocijų istorijos* tyrimuose. ED tyrimai Lietuvoje. Korespondencija, laiškų rašymo teorija ir praktika (A. Tamošiūnaitė). Testamentai: kilmė, struktūra, raida. Gyvenimo istorijos (*oral history*) (D. Marcinkevičienė). Lietuvos ED paveldo tyrimai. Šaltiniotybinė ir knygotybinė paradigmos (D. Kaunas). ED tautinio atgimimo istorijos rekonstrukcijose. Egodokumentų klasifikacijos ir sistematikos problematika. Karo, pokario, tremties ir pasipriešinimo laikotarpių ED „perskaitymo“ ir interpretavimo problematika“.

ED kilmė, raida ir istorinė tipologija. Autobiografijos žanro steigtis XIX a. *Silva rerum* kaip egodokumentikos tęsiniai. Šeimyninių albumų ir dienynų (*livre de raison, livre de famille, libri di famiglia*) paskirtis. Privataus ir viešo rašymo skirties problema. ED publikavimas ir komercializacija. ED komunikaciniai tipai ir modeliai. ED rašytinėje, sakytinėje ir vizualinėje kultūroje. ED panaudojimo moksliniuose tyrimuose strategijos. ED tapatumų sklaidoje: šeima, vaikai, ūkis, dinastija, lyčių santykiai. Konfesinio ir asmeninio tapatumo problema (*dvasinės refleksijos, mistinės autobiografijos, atsidūsėjimai*). Erdvė ir laikas egodokumentikoje. ED ir regioninis tapatumas. ED išteklių Lietuvos ir kaimyninių šalių atminties institucijose. Statistika (kalbinė sudėtis, kilmės proveniencija, paminklai). ED skaitmeninio strategijos, informacinės sistemos. ED virtualioje erdvėje: Olandija (<http://www.egodocument.net>), Šveicarija, (<http://selbstzeugnisse.histsem.unibas.ch>), Italija, Prancūzija, Lenkija, Lietuva.

Studijų metodai: individualios konsultacijos, šaltinių ir literatūros studijos.

Vertinimo ir atsiskaitymo metodai: egzaminas žodžiu ir raštu, tarpinis atsiskaitymas – referatas suderinta ir disertacijos problematiką atspindinčia tematika.

Pagrindinė literatūra

White Field, Black Seeds. Nordic Literacy Practices in the Long Nineteenth Century. Edited by Anna Kuismin & M. J. Driscoll. (Studia Fennica Litteraria 7). Helsinki: Finnish Literature Society, 2013. ISBN 978-952-222-444-6. 216 p

AMELANG, James S. *The Flight of Icarus. Artisan Autobiography in Early Modern Europe.* Stanford: Stanford University Press. 1998, 407 p. ISBN 048733406.

Butlerio kelionės į Italiją ir Vokietiją 1779–1780 metais dienoraštis = Dziennik podróży Butlera do Włoch i Niemiec w latach 1779–1780 / Arvydas Pacevičius (sud.); parengė Waldemar Chorążyczewski, Arvydas Pacevičius, Agnieszka Rosa. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013. 577 p. ISBN 9786094592256.

Butlerio kelionės į Italiją ir Vokietiją 1779–1780 metais dienoraštis = Dziennik podróży Butlera do Włoch i Niemiec w latach 1779–1780 / Arvydas Pacevičius (sud.); parengė Waldemar Chorążyczewski, Arvydas Pacevičius, Agnieszka Rosa. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013. 577 p. ISBN 9786094592256.

DEKKER, Rudolf. Egodocuments in the Netherlands from the sixteenth to the nineteenth century. In *Envisioning Self and status. Self-representation in the Low Countries 1400–1700.* / edited by Erin Griffey (Hull: Association for Low Countries Studies in Great Britain and Ireland, 2000, p. 255–285. Prieiga per internetą:

http://www.egodocument.net/pdf/Egodocuments_in_the_Netherlands.pdf.

DEKKER, Rudolf. Jacques Presser's Heritage: egodocuments in the study of history. *Memoria y civilización: anuario de historia*, t. 5, 2002, p. 13–37. Prieiga per internetą:

<http://www.egodocument.net/pdf/2.pdf>.

Egodocuments and History. Autobiographical Writing in its Social Context since the Middle Ages / edited by Rudolf Dekker. Rotterdam: Hilversum Verlonen, 2002, 193 p. ISBN 9065504397. Prieiga per internetą: <http://repub.eur.nl/pub/17065/>.

Egodokumentai ir privati Lietuvos erdvė XVI–XX amžiuje: straipsnių rinkinys / Arvydas Pacevičius (sud.). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013, 508 p. ISBN 9786094591983.

Juozapo Jurgio Hilzeno 1752–1754 metų kelionės dienoraštis = Dziennik podróży Józefa Jerzego Hylzena w lat 1752–1754 / Arvydas Pacevičius (sud.); parengė Joanna Orzeł, Arvydas Pacevičius, Stanisław Roszak. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013. 358 p. ISBN 9786094592386.

MIKAILIONIENĖ, Birutė. Kelionių memuaristikos pradžia ir T. Bilevičiaus „Dienoraštis“. In Teodoras Bilevičius. *Kelionės vokiečių, čekų ir italų žeme dienoraštis.* Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2003. 279 p. ISBN 9955475382.

Mykolas Römeris. Dienoraštis. 1918 m. birželio 13-oji-1919 m. birželio 20-oji / Iš lenkų kalbos vertė Vaiva Grigaitienė. Vilnius: Versus Aureus, 2007. 536 p. ISBN 9789955340171.

Povilas Januševičius. *Visokių atsitikimų sąrašas: 1895–1898* / Vilma Žaltauskaitė (sud.). Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2004. 313 p. ISBN 9986780667

RAČKAUSKAS, Merkelis. *Užrašai. Dvidešimt metų (1885–1905) Žemaitijos užkampy.* Vilnius: LLTI, 2008. 345 p. ISBN 9789955698746.

RAGAUSKIENĖ, Raimonda; RAGAUSKAS, Aivas. *Barboros Radvilaitės laišakai Žygimantui Augustui ir kitiems.* Vilnius: Vaga, 2001, 245 p. ISBN 5415016139.

ROSZAK, Stanisław. *Archiwa sarmackiej pamięci.* Funkcje i znaczenie rękopiśmiennych ksiąg silva rerum w kulturze Rzeczypospolitej XVIII wieku. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2004, 285 p. ISBN 8323117322.

VAIŠNORAVIČIUS, Kazimieras Jonas. *Kelionė po Europą su jaunuoju kunigaikščiu Ostrogiškiu: 1667–1669 metų dienoraštis* / Iš lenkų kalbos vertė Birutė Mikaloniene ir Eglė

Patiejūnienė. Iš lotynų kalbos vertė Eglė Patiejūnienė. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2009. 286 p. ISBN 9789955698951.

Mykolas Girdvainis (1841–1924). Autobiografija / Michał Girdwojń (1841–1924). Autobiografia, parengė Vincas Būda ir Arvydas Pacevičius. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. 127 p. ISBN 978-609-459-968-2.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Arvydas Pacevičius	Prof. dr.	PACEVIČIUS, Arvydas. <i>Opisy podróży do/przez Wielkie Księstwo Litewskie w XVI–XVIII wieku: problem egodokumentalności // Egodokumenty – samoświadectwa – egodokumentalność. Teoria i praktyka / red. Waldemar Chorążyczewski, Hadrian Ciechanowski, Wojciech Piasek, Stanisław Roszak. Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2024. ISBN 9788323153573. eISBN 9788323153580. p. 49-62.</i>
		PACEVIČIUS, Arvydas. <i>Mokslinės periodikos apytaka Lietuvoje XIX a. pirmojoje pusėje: Vilniaus universiteto atvejis = Scientific periodicals circulation in Lithuania in the first half of the 19th century: the case of Vilnius University // Knygotyra. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2024, vol. 82, p. 29-52. DOI: 10.15388/Knygotyra.2024.82.2.</i>
		PACEVIČIUS, Arvydas. <i>Nėra brangesnio lobio už studijoms skirtas knygas: Vilniaus augustinų bibliotekos raida ir paveldas = There is no treasure more precious than books for study: the development and heritage of the Vilnius Augustinian library // Acta Academiae Artium Vilnensis: The church of the Blessed Virgin Mary of Consolation in Vilnius: archaeological, historical, art historical and polychromy research. Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla. ISSN 1392-0316. eISSN 2783-6843. 2024, Nr. 114, p. 206-241. DOI: 10.37522/aaav.114.2024.253.</i>
		PACEVIČIUS, Arvydas; Raudytė, Nijolė. <i>Žemaičių daktaras Faustas: Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bibliotekos kilmė, raida ir paveldas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2023. 312 p. ISBN 9786090708859. eISBN 9786090708866.</i>
		PACEVIČIUS, Arvydas. <i>Vilniaus imperatoriškasis universitetas mokslinės</i>

		<p><i>informacijos gniaužuose / The Imperial University of Vilna in the Clutches of Scholarly information. 1803–1832. Vilnius: VUL, 2022. 491 p. ISBN 978-609-07-0754- 8.</i></p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Kolekcje prywatne w zbiorach historycznych Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego // <i>Kolekcje prywatne w zbiorach książki dawnej : studia = Private libraries in collections of early printed books : studies. T. 1 / pod redakcją Doroty Sidorowicz-Mulak i Agnieszki Franczyk-Cegły. Wrocław : Wydawnictwo Ossolineum, 2020. ISBN 9788366267442. p. 15–34.</i></p>
Domas Kaunas	Prof. habil. dr.	<p>KAUNAS, Domas. Lietuviškas atvirukas kovoje prieš imperinę Rusiją = Lithuanian postcard in the struggle against imperial Russia // <i>Knygotyra. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2022, t. 79, p. 71–104. DOI: 10.15388/Knygotyra.2022.79.121.</i></p> <p>KAUNAS, Domas. <i>Martynas Jankus. Tautos vienytojas ir lietuvių spaudos kūrėjas: monografija. Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas, Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra. – Vilnius: Vilniaus universitetas: Vilniaus universiteto leidykla, 2021. 880 p.: iliustr., portr. Santr. angl. p. 802–807, vok. p. 808–813. Asmenvardžių ir vietovardžių rodyklės: p. 836–879. ISBN 978-609-07-0630-5.</i></p>

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2024 m. gruodžio 16 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-646

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė